

Frálíkir serfrøðingar

Oddagrein

Tað vóru óivað mong, sum reistust upp úr stólinum, tá tey hóskvöldið hoyrdu annan stjórnan í Føroya Banka siga, at bankin ella banka-fólkini vóru **serfrøðingar í fígging-arviðurskiftum**.

HETTA varð sagt í sambandi við, at bankin og sparikassin eru farnir í rættliga kapping at fígga bilar – og fyri so vítt eisini hús.

SERFRØÐINGAR ella ikki serfrøðingar. Bankarnir høvdu eisini ein hóp av fólkum at gera kredittmetingar í áttatiárunum. Hvussu tá gekst, vita vit alt um, og tað bløða vit sanniliga eisini fyri dag og dagliga, tí vit skulu gjalda ikki minni enn 2,7 milliardir fyri vánaliga kredittmeting í 1980-unum. Tí skuldi bankastjórin annaðhvørt havt tagt ella vandað sær betur um orðini.

TAÐ er ikki so galið at kunna fígga ein nýggjan bil fyri eini 8–10 prosent í rentu, og somuleiðis fáa góða húsafígging og betri fíggingarmøguleikar til húsarhaldstól o.a. Men toli búskapurin eitt so stórt privat forbrúk júst nú, sum tekin eru um, at vit eru um at koma á beint?

UTTAN at fara út í eina búskaparliga útgreining, so má spyrjast, um vit veruliga hava ein búskaparligan vøkstur. Hagtølini vísa ikki, at útflutningsvirðið økist, og tað er tað, sum skal bera eina økta nýtslu. Veksur forbrúkið ov nógv, veksur innflutningurin meira enn útflutningurin, og úrslitið verður hall á gjaldsjavnanum. Og tað er tað óvugta, vit skulu hava, um vit skulu afturgjalda uttanlandsskuldina. Tí er at vera á varðhaldi, so vit ikki aftur enda sum í áttatiárunum.

Sosíalurin

Sámal Petur í Grund, landsstýrismaður:

Stutt útgreining, Sverre

Viðmerking til greinina »Óneyðugt at kasta so eftir hvør øðrum«

Mikudagin 5. juni hevur Sverre Midjord grein í Sosíalinum, har hann eftirlýsir, hvat tað er, sum eg meini við, tá eg í sjónvarpinum segði, at eg ikki skilti útmelding javnaðarfloksins beint nú.

Eg grundgav mína støðu við tí, at signalini, sum útsend eru frá leiðslu javnaðarfloksins, eru ógreið og lutvist ósonn.

Eg skal her í stuttum gera eina roynd at útgreina tað, sum í hesum lá, hóast yvirskriftin á greinini hjá Sverra leggur upp til annað.

Grundgevingar Javnaðarfloksins fyri at taka stuðul sín til samgonguna aftur, eru komnar ígjøgnum formann floksins, og hava tær borið brá av eini samling av ógreiðum undanførslum:

1. Í fyrstu atlugu blivu

landsstýrismenninir fyri hinar samgonguflokkarnar lagdir undir, við eini lýsing eftir lógmansstjóra, at hava samtykt bygnaðarbroytingarnar.

2. Síðani broyttist tónin til, at væl høvdu landsstýrisumboð javnaðarfloksins verið við til at samtykkja bygnaðarbroytingarnar, men bara fyri at fíggarnevndin og løtingið kundu taka støðu til tær.

3. Triðja úttalishi ljóðar uppá, at forstjóri landsstýrisins skal hava »bóndafangad« – lumpað – landsstýrisumboð Javnaðarfloksins við at sníkja orðingar inn í fíggarnevndarskjal, orðingar, sum landsstýrið ikki hevði samtykt. Hetta er blankt avvíst í tíðindaskrivi úr landsstýrinum 6. juni.

størr eind.

Hesi fyra brotini eru vónandi nokk til at undirbyggja, at útmeldingarnar hava verið ógreiðar og rangsnúgvandi.

Síðani verður eisini spurt, um úttalislir lógmanns, í sjónvarpinum 3. juni viðvíkjandi atkvøðugreiðslum í hesum landsstýrisskeiðnum.

Soleiðis sum vanliga uppfatanin er, við skilnaði millum vanliga meirilutaavgerð og atkvøðugreiðslu, so var lógmaður á heilt góðari leið í sjónvarpinum.

Um trúvirði og tað at siga satt er at siga, at eg lærði at siga satt, longu áðrenn eg gjørdist prædikumaður.

Sámal Petur í Grund, landsstýrismaður

Reinari umhvørvi

Tað er fyrstu ferð, at skeið í „grønnum umhvørvi“ hevur verið hildið í Føroyum. Landskúlafrystingini og Kvøldskúlaerarsafelagði skipaðu fyri tí.

25 fólk úr øllum landinum vóru á skeiðnum, sum varð hildið í skúlanum í Runavík 28. og 29. mai. Skeiðleiðarar vóru Bent Vedsø og Else Mintz.

Skráin fyri skeiðið fevndi vítt. Har vóru bæði stórir heimsumfatandi spurningar sum okkara felags framtíð, Agenda 21 og burðardyg

menning og meiri hvønn-dagsligir spurningar sum t.d. skiljing av burturkasti. Hvi koyra alt í ruskspannina, tá ið helvtin kann endurnýttast? Hvi nýta eitt heilt mál av vaskipulvuri, tá ið bert nýttist tað hálva? Hvi verður tað vandamikla burturkastið, sum húsarhald hava skilt, blandað saman aftur í ruskbilinum? Hesir og nógvir aðrir spurningar frá dagligdegnum vórðu umrøddir.

Í Føroyum eiga vit eins og í øðrum londum í fram-

tíðini at merkja vørurnar við umhvørvismerkjum, t.d. við „Svaninum“, sum Norðurlond nýta.

Greitt varð frá hugtøkum sum „grønur familjur“, „grønur hugburður“ og „grøn upplýsing“, sum eru nógv frammi bæði í Norðurlondum og í ES, eins og vaksandi krøv til reinleika í framleiðsluni av matvørum. Semja var um, at vit eiga at vera meiri virkin á øllum umhvørvismerkjum her á landi.

Arbeiðsbólkur varð settur

at fyrireika og samskipa upplýsandi virksemi. Fjølbroytt upplýsandi tilfar um reinari umhvørvi fer at ligga frammi á skúlum, á bókasavnum og øðrum almennum støðum.